

نسخه چاپی/خبرآنلاین

تاریخ: جمعه 30 بهمن 1394 - 09:57:55 کد مطلب: 511550

سرویس خبری: بین الملل < دیپلماسی

پاسخ موسویان به ادعاهای تازه عادل الجبیر و سیری تاریخی بر نقش مخرب عربستان در بحران‌های خاورمیانه

حسین موسویان معاون پیشین سیاست خارجی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در مقاله مفصل و مستدل طولانی که توسط دانشگاه هاروارد منتشر شد، پاسخ اتهامات وزیر خارجه عربستان را داد.

به گزارش خبرگزاری خبرآنلاین، بدنبال انتشار مقاله وزیر خارجه ایران در نیویورک تایمز، عادل جبیر وزیر خارجه عربستان ضمن انتشار پاسخی در این روزنامه، اتهامات گستاخانه ای متوجه ایران نمود و بدنبال آن با هزینه دلارهای سعودی، مقالات متعددی در رسانه های آمریکا علیه ایران منتشر شد.

حسین موسویان معاون پیشین سیاست خارجی دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی در مقاله مفصل و مستدل طولانی که توسط دانشگاه هاروارد منتشر شد، پاسخ اتهامات وزیر خارجه عربستان را داد.

در این مقاله که با همکاری مهرداد صابری دانشجوی دکترای دانشگاه جان هاپکینز آمریکا تهیه شده، در پاسخ به ادعای عادل جبیر در مورد سیاستهای توسعه طلبانه و تروریستی ایران، آمده است:

پادشاهی عربستان سعودی از بدو تولد همواره نقشی مخرب، بی ثبات کننده، و در مواردی متعدد خارج از عرف، نظام و قوانین بین المللی داشته است ضمن اینکه اتهامات عربستان علیه ایران، هیچ یک از شواهد و مدارک تاریخی پیروی نمی کند.

این مقاله 6 نمونه از سیاستهای خصمانه، تجاوزطلبانه و تروریستی عربستان در منطقه به این شرح ذکر نموده است:

1- تجاوز عربستان به یمن که از سال گذشته آغاز شده است، اساساً با آنچه حمایت از عبد ربه منصور هادی، رئیس جمهور پیشین و جلوگیری از نقش حوثی ها در کشور تناسبی ندارد، چراکه از لحاظ قانونی دوره ریاست جمهوری هادی در تاریخ 21 ژانویه 2014 به پایان رسیده بود و بعد از آن هم انتخاباتی برای بازگشت مجدد او به قدرت برگزار نشد.

ثانیاً، جنبش انصارالله و حوثی های زیدی بخش بزرگی از مردم یمن (حدوداً 40 درصد) را تشکیل می دهند و برای سالیان دراز تا اوایل دهه 60 میلادی در یمن حکمرانی می کردند. بنابراین نسبت دادن این گروه به عنوان ابزار ایران برای جنگ نیابتی در یمن به طور کلی فاقد مشروعیت است. عربستان از چندین دهه قبل از استقرار جمهوری اسلامی، همواره در یمن با اشکال مختلف از جمله تجاوز نظامی آشکار، حمایت مالی از فرقه ها و گروه های تندرو، یک عنصر بی ثبات کننده یمن بوده است.

2- هم زمان با انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹ و شروع جنگ تحمیلی اندکی بعد از آن، کشورهای حوزه همکاری خلیج فارس (بلاخص عربستان سعودی) با حمایت گسترده مالی و سیاسی از صدام حسین، در جنگی که بالغ بر پانصد میلیارد دلار خسارت برای ایران به بار آورد دخالت مستقیم داشتند. کشتار بیش از 275 نفر از حجاج ایرانی در مراسم حج سال 1987 که منجر به قطع روابط دیپلماتیک بین دو کشور گردید را هم باید جزء موارد عدم رعایت حسن همجواری در سیاست های عربستان در سال های اولیه بعد از روی کار آمدن نظام جمهوری اسلامی در ایران دانست.

3- فشار عربستان به ایالت متحده " برای تشدید فشارهای اقتصادی و به راه انداختن جنگ نظامی با ایران.

4- فرستادن نیروی نظامی به بحرین برای سرکوب معترضان به شرایط خفقان سیاسی در آن کشور،

5- حمایت از دخالت نظامی غرب در لیبی برای سرنگون کردن رژیم معمر قذافی که موجب هرج و مرج در آن کشور گردیده است، و

6- حمایت از کودتای نظامی در مصر،

علاوه بر موارد ذکر شده، آنچه عربستان در حمایت از افکار، ایدئولوژی گروههای تندرو و تروریستی در حال حاضر انجام می دهد، نه تنها یک تهدید مستقیم برای امنیت منطقه بوده که به عنوان یک عنصر بی ثبات کننده برای امنیت بین المللی می باشد. حمایت عربستان، چه به صورت مالی و لجستیکی و چه به صورت ایدئولوژیکی، در ایجاد گروههای تروریستی نظیر طالبان و القاعده بر کسی پوشیده نیست. اما حمایت عربستان از پدیده داعش در عراق و سوریه و همچنین زمینه سازی برای فعالیت این گروه در یمن، لیبی، کشورهای شمال آفریقا و نفوذ بالقوه آن به اروپا، موجب بهانه دخالت قدرت های جهانی در امور خاورمیانه شده است، که احتمال شعله ور کردن یک درگیری بزرگتر منطقه ای و فرا منطقه ای را میسر می سازد.

رسوایی سیاستهای ریاض به حدی است که موجب واکنش انتقادی ایالت متحده، مهمترین حامی بین المللی این کشور شده است. سال گذشته در یک سخنرانی در دانشگاه هاروارد، جو بایدن، معاون ریاست جمهوری امریکا به نقش مخرب شرکای منطقه ای خود نظیر عربستان و امارات متحده عربی اشاره کرد و افزود که " بزرگترین مشکل ما در بحران سوریه نه دولت بشار اسد که متحدانمان نظیر عربستان، امارات و ترکیه هستند که صدها میلیون دلار را در حمایت از گروه های به اصطلاح مخالف میانه رو ولی در واقعیت تروریستی داعش و جبهه نصره استفاده کردند."

همچنین هیلاری کلینتون در زمان وزارت خارجه اش، در یک یادداشت محرمانه که اخیرا افشاء شد، تصریح کرده که عربستان منبع اول تغذیه تروریسم در جهان است.

موسویان با تشریح نقش سازنده ایران در ثبات منطقه مینویسد:

کنشهای منطقه ای ایران چه در افغانستان، چه در عراق و سوریه به عنوان یکی از عوامل اصلی عدم فروپاشی این کشورها شده است. ایران نقش بسیار تأثیرگذاری را در ثبات سیاسی افغانستان بعد از حمله سال 2001 ائتلاف بین المللی به رهبری امریکا داشت. روی کار آمدن دولت حامد کرزای (در صورتی که متحدین ایران نظیر ائتلاف شمال و گروه های تاجیک، ازبک و هزاره از قدرت بالایی برخوردار بودند) تا حد بالایی به دلیل موافقت و همکاری گروه های متحد ایران بود.

در عراق و سوریه هم حضور ایران و سیاست های آن از دلایل تعیین کننده عدم فروپاشی نظام های سیاسی و حاکمیت ملی این دو کشور بوده است. به طور مثال سیاست کشورهای جهان غرب و آمریکا که بر مبنای حذف بشار اسد بود، اکنون به صورت چشمگیری به دیدگاه ایران نظیر آتش بس، تشکیل دولت وحدت ملی متشکل از حاکمیت فعلی و گروه های مخالف، فراهم کردن زمینه ی دوره انتقالی و در نهایت برگزاری انتخابات سراسری تحت نظارت بین المللی نزدیک شده است. جان کری، وزیر امور خارجه امریکا، نیز در نشست گروه های

مخالف در عربستان که در ژانویه سال جاری صورت گرفت " نزدیک شدن الویت های گروه های مخالف و شورشی به نقشه راه صلح مورد حمایت ایران و روسیه را شرط شرکت این گروه ها در گفتگوهای صلح عنوان کرد."

آقای ظریف وزیر خارجه ایران تصریح کرد که ایران دنبال تقابل با عربستان نیست. اما عربستان چنین سیاستی را در مورد ایران دنبال نمیکند. با وجود حمایت سعودی از تجاوز صدام با ایران و کشتن و زخمی کردن حدود 400 تن از حجاج ایرانی، تهران دنبال ایجاد همکاری منطقه ای برای صلح بود.

همچنین در سال 1998، جمهوری اسلامی بسته امنیتی با عربستان را توسط رئیس جمهور فعلی ایران، حسن روحانی، به امضا رساند. عربستان از عمل به تعهدات خود در سالهای بعد تخطی کرد زیرا اکنون اسناد ویکی لیکس فاش ساخته که عربستان به آمریکا برای حمله به ایران فشار آورد.

در شرایط فعلی که تنش بالا در روابط ایران و عربستان به دلیل کشته شدن 460 تن از حجاج ایرانی در حادثه حج امسال و عدم یک عذر خواهی ساده از سوی ریاض، شرایط بدتر شده است و باید به این تقابل خاتمه داده شود.

این مقاله در پایان در مورد راه برون رفت تقابل ایران و عربستان میگوید:

در نهایت "بازی سرزنش متقابل" نمیتواند بازی آخر بین دوکشور باشد. مقامات ایران در عالیترین سطوح آماده حل اختلافات باعربستان از طریق دیپلماسی هستند. رهبری عربستان هم باید سیاست حاصل جمع صفر را کنار گذاشته و برای حل مشکلات وارد گفتگوی مستقیم با ایران شود.

قدم اول میتواند احیاء توافقنامه امنیتی ایران و عربستان است که در سال 1998 توسط دکتر روحانی دبیر وقت شورای عالی امنیت ملی و رییس جمهور فعلی ایران به امضاء رسیده است.

قدم دوم گفتگو و همکاری دوکشور برای ایجاد یک سیستم همکاری منطقه ای جامع بین ایران، عراق و کشورهای حوزه همکاری خلیج فارس (GCC) در مورد همکاریهای سیاسی، امنیتی اقتصادی و فرهنگی از جمله مبارزه با تروریسم و عاریسازی منطقه از سلاحهای کشتار جمعی، میباشد.

الگوی مذاکرات هسته ای که به یک توافق برد-برد منجر شد، الگوی مناسب است. برجام بدون باور به تفکر برد-برد قطعاً دست یافتنی نبود، تفکری که ایران همیشه به آن پایبند بوده است.

5252

<http://www.khabaronline.ir/detail/511550>

لینک مطلب: